

BILDANDE AV NATURRESERVATET NASTA MARMORBROTT I ÖREBRO KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken förklarar Örebro kommun det område som utmärkts på bifogad karta, som naturreservat. Reservatet har den avgränsning som framgår av bifogad karta och med de gränser som slutligen utmärks i fält.

Med stöd av 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) fastställer Örebro kommun bifogad skötselplan med mål, riktlinjer och åtgärder för reservatets skötsel och förvaltning.

I enlighet med 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252) ska Örebro kommun vara förvaltare av naturreservatet.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Reservatets namn:	Naturreservatet Nasta marmorbrott
Kommun:	Örebro
Län:	Örebro
Lägesbeskrivning:	ca 10 km nordost om Örebro tätort, ca 2 km nordnordväst om Nasta, ca 1 km öster om naturreservatet Mantorps-skogen.
Församling/Socken:	Rinkaby och Glanshammars församlingar
Terrängkarta:	10F NV Örebro
Fastighetskarta:	10F 6e
Naturgeografisk region:	26. Skogslandet omedelbart söder om norrlandsgränsen
Kulturgeografisk region:	12. Mälardalens odlingsbygder
Area:	1,7 ha
Fastigheter och ägare:	Nasta 3:10, ägare Örebro kommun
Förvaltare:	Örebro kommun, Stadsbyggnad
Tillsynsmyndighet	Örebro kommuns Miljönämnd

SYFTE

Syftet med Naturreservatet Nasta marmorbrott är att långsiktigt säkerställa och utveckla ett område med höga natur- och kulturvärden. Nasta marmorbrott ska präglas av kalkrika hållmarker, torrängar, och lövskogar runt det vattenfyllda marmorbrottet. Skötseln ska inriktas på att öka de biologiska värdena och leda till ett stort inslag av död ved och gamla grova lövträd. Den rödlistade (hotad) och fridlysta växten hällebräcka ska bevaras i området tillsammans med andra arter knutna till samma miljö. Naturreservatets besökare ska kunna se och uppleva områdets kulturhistoria och typiska naturmiljöer.

SKÄL FÖR BESLUTET

Nasta marmorbrott är ett område med höga ekologiska och kulturella värden. Skyddet som naturreservat utgör en viktig del i arbetet med att uppnå Örebro kommuns miljömål för Levande skogar.

Naturreservatet ligger nära Nasta by en mil nordost om Örebro centrum. Naturreservatet utnyttjas som badplats av närboende.

I Naturreservatet Nasta marmorbrott finns stora värden ur ekologiskt perspektiv. Reservatet består av ett vattenfyllt före detta marmorbrott och dess närmaste omgivningar. Efter avslutad brytning har områdets kantzoner vuxit igen med tall och unga lövträd. Tack vare den tunna jordmånen har igenväxningen gått långsamt och delar av området är fortfarande relativt öppet och marken solexponerad. Detta tillsammans med den kalkrika berggrunden och jordmånen gör att här förekommer arter som är kalkberoende eller kalkgynnade.

Den fridlysta och rödlistade (hotade) växten hällebräcka finns på kalkhällar invid Nasta marmorbrott. Den finns också på solexponerade marker i anslutning till brottet. Hällebräckan finns endast i Sverige och Norge i hela världen, vilket innebär att vi har ett särskilt stort ansvar att bevara arten. Naturreservatet kommer att utgöra en viktig fredad zon där förekomsten av arten kan säkras på längre sikt. Bland de andra intressanta och värdefulla arter som har hittats i området kan nämnas fältgentiana, jungfrulin, strandbräsma och större vattensalamander. Naturreservatet ingår i en 12,2 ha stor nyckelbiotop som pekats ut som skyddsvärd av Skogsstyrelsen. Området består av kalkbarrskog och har skyddats pga. sina värdefulla kärlväxtflora.

Området har idag ingen skötsel. Större delen av reservatet kommer att röjas och gallras från träd, buskar och annan igenväxningsvegetation. Røjning och gallring kommer att utföras återkommande för att hålla området öppet och luckigt med kraftig solexponering. Målet är att förbättra förutsättningarna för arter som kräver ljus, värme och kalkhaltig mark utan hög vegetation.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

För att tillgodose syftet med reservatet beslutar Örebro kommun med stöd av 7 kap 5,6 och 30 §§ miljöbalken om nedan angivna föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att förfoga över mark- och vattenområden inom reservatet.

Utöver vad som annars gäller är det förbjudet att:

1. spränga, schakta, gräva eller bedriva täkt i någon form
2. anlägga nya vägar, stigar och rastplatser annat än de som anges i fastställd skötselplan
3. framdraga mark- eller luftledningar
4. uppföra helt ny byggnad eller annan fast anläggning annat än för pedagogiska syften eller rekreation
5. införa för trakten främmande växt- eller djurart
6. anordna upplag annat än tillfälligt i samband med områdets skötsel
7. använda kemiska bekämpningsmedel eller växtnäringsämnen
8. utföra avverkning, röjning eller annan skoglig åtgärd
9. bedriva jakt

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Föreskrifterna utgör inte hinder för de åtgärder som erfordras för reservatets vård och skötsel.
2. Ovanstående föreskrifter utgör inte hinder för drift och underhåll av befintliga byggnader, vägar, stigar, kablar, ledningar och andra anläggningar. Planerade åtgärder som påverkar omgivande mark eller vegetation utanför det närmaste anläggningsområdet får utföras först efter samråd med förvaltaren av naturreservatet. I akuta fall (t.ex. strömvabrott eller vattenläcka) kan samråd ske i efterhand.
3. Stigar får dras om och rastplatser anläggas i naturreservatet om det inte motverkar syftet med beslutet
4. Jakt får endast bedrivas i form av skydds jakt i samråd med tillsynsmyndigheten, Örebro kommuns Miljönämnd. Eftersök av skadat vilt får ske utan föregående samråd.

Föreskrifterna enligt 7 kap 5§ miljöbalken träder i kraft 2010-07-15.

B. Föreskrifter enligt 7 kap 6 § miljöbalken om skyldighet att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheterna förpliktas tåla de åtgärder som behövs för områdets vård och skötsel.

C. Ordningsföreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken

Utöver vad som annars gäller är det för allmänheten förbjudet att:

1. förstöra eller skada fast naturföremål
2. plocka blommor, gräva upp växter eller på annat sätt skada vegetationen
3. medvetet skada eller störa djurlivet
4. göra upp eld annat än på anvisad plats
5. ställa upp husvagn utan tillstånd från förvaltaren av naturreservatet
6. framföra motorfordon
7. parkera annat än på anvisad plats
8. rida annat än på anvisad stigar/vägar
9. sätta upp skylt eller liknande anordning annat än tillfälligt.

Undantag från reservatsföreskrifterna:

1. Motorfordon får användas av personer med rörelsenedsättning
2. Fast anordningar ex. orienteringskontroller eller snitslade spår kan anordnas efter samråd med förvaltaren av naturreservatet

Enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller ordningsföreskrifterna omedelbart efter att de trätt i kraft, även om de överklagas.

Ordningsföreskrifterna enligt 7 kap 30§ miljöbalken träder i kraft den 2010-07-15.

ÄRENDETS BEREDNING

Förekomsten av hällebräcka och andra sällsynta eller på annat sätt intressanta arter har noterats i ett flertal inventeringar. Särskilt har Karl-Gustav Nilsson bidragit till kännedomen om områdets flora, genom sina inventeringar av floran i Rinkaby och Glanshammars socknar. Inventering av hällebräcka har gjorts Lars Löfgren 1999 och av Daniel Gustafson 2006 och 2007. Inom åtgärdsprogram för hotade arter har Länsstyrelsen i Örebro län tagit fram strategi och planer för bevarande av hällebräckan i länet och i Nasta specifikt.

KOMMUNENS BEDÖMNING

Örebro kommun bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Örebro kommun finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående natur-, kultur- och friluftsvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för att skydda området samt att fastställa en skötselplan.

Beslut i detta ärende har fattats av kommunfullmäktige.

Bilagor

1. Gränser för Naturreservatet Nasta marmorbrott

Detta beslut kan överklagas till länsstyrelsen enligt 19 kap 1§ Miljöbalken.

